

## Huvudman

Örnsköldsviks kommun  
ulrika.hubenette@ornskoldsvik.se

## Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Själevadskolan i Örnsköldsviks kommun.

---

## Beslut

### Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Örnsköldsviks kommun en anmärkning avseende brister rörande att den eller de som beslutar om ett betyg ska förse varje betyg med en egenhändig signatur samt att det inte alltid framgår vem som har satt vilket betyg. Örnsköldsviks kommun ska senast **den 9 augusti 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen genom kopior på betygskatalog för årskurs 9 vårterminen 2024 samt lärarförteckning för samma period.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:2959) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller

författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och utformning av betygs katalog avseende årskurs 9. Själevadskolan i Örnsköldsviks kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 10 april 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med biträdande rektorer genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. betygs katalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

## Anmärkning

### Beslut om betyg och betygs katalog i årskurs 9

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisade eleverna i årskurs 9 höstterminen 2023 och betygs katalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation. Betygs katalogen förs på papper och består av en sida med en tabell där elevernas namn och personnummer framgår samt elevernas samtliga betyg. Därtill finns även en kolumn benämnd *Anteckningar* samt en kolumn med elevens meritvärde. Nedanför tabellen finns information om vilken klass och termin betygs katalogen avser samt information om huvudman, skolenheten, skolenhetskod och lägeskommun. Vidare finns en förklaring till förkortningar och förklaringar till andra tecken. På ett separat blad finns en översikt över vilka lärare som är betygssättande i respektive ämne med deras signaturer och datering för betygssättning samt information om klass, termin, huvudman, skolenhet, skolenhetskod och lägeskommun.

Av förteckningen över undervisande personal framgår att samtliga lärare har lärarlegitimation. Vidare framgår att samtliga lärare är tillsvidareanställda. På det separata bladet med signaturer framgår att det är en lärare som signerat betyg i respektive ämne utom i ämnet matematik där det är två lärare som signerat ämnet i två av klasserna och i en klass är det tre lärare som signerat. Av intervju med de biträdande rektorerna framgår att det är en lärare i respektive klass som har huvudansvaret för undervisningen och att det finns mindre grupper som är flexibla över terminen. Till viss del sker det en sambedömning men alla lärarna som signerat respektive klass har inte varit med och satt betygen för alla elever. De

biträdande rektorerna uppger att det inte framgår av betygskatalogen vilka lärare som varit med och satt betyg för respektive elev.

Under varje kolumn på bladet med alla ämnen och betyg har respektive lärare skrivit sina initialer, dock saknas såväl datering som namnförtydligande. I två fall har betyg i matematik ändrats från F till E och en av matematiklärarna har då i kolumnen *Anteckningar* angett att det handlar om en ändring och skrivit sina initialer samt daterat.

### Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 17 och 18 §§ skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen

(2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg finna att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändringen ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas. (3 kap. 20 § skollagen).

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Örnsköldsviks kommuns verksamhet vid Själevadskolan uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas av undervisande lärare i slutet av varje termin i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att inte varje betyg har en signatur. Då varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering.

Av utredningen framgår att lärarna har signerat betygskatalogen på ett separat blad med en signatur per ämne, utom i ämnet matematik, samt att de skrivit sina initialer under respektive ämneskolumn med betyg. Dock framgår det inte vilka elever som respektive lärare i matematik beslutat om betyg för, utan det framstår som att lärarna beslutat om betyg tillsammans för alla elever, vilket är en brist. Vidare har läraren som ändrat två betyg endast angivit sina initialer och inte signerat ändringarna. Det är av rättssäkerhetsskäl av stor vikt att dokumentation av beslut om betyg sker i enlighet med gällande föreskrifter.

### Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Örnsköldsviks kommuns verksamhet vid Själevadskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att den eller de som beslutar om ett betyg ska förse varje betyg med en egenhändig signatur.

Utredningen visar att även om inte varje betyg är signerat går det att utläsa vilken lärare som har satt respektive betyg då det enbart är en lärare i respektive ämne, utom i de fall då två eller tre lärare beslutat om betyg i matematik. Därtill är varje kolumn med betyg försedd med betygssättande lärares initialer och även om dessa inte är daterade samt saknar namnförtydligande bedömer Skolinspektionen att det kan antas att det är samma lärare som signerat och skrivit sina initialer, detsamma gäller för de två ändringarna som en lärare har gjort och antecknat med sina initialer.

Utredningen visar vidare att även om alla lärarna i ämnet matematik har signerat betygskatalogen har inte alla lärarna beslutat om betyg för alla elever. Det framgår dock inte av betygskatalogen vilken lärare som undervisat respektive elev. Även om det är otydligt vem som beslutat om betyg för respektive elev i ämnet matematik konstaterar Skolinspektionen att det endast rör sig om ett ämne.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Örnsköldsviks kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredaren Lisa Naudot.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Mattias Ryd.